د لنډې کیسې او ژبي کریکټر ترمنځ تفاوت

موضوع : ادبیات   :PA

لیکوال: استاد نوراحمد قران مل

السلام علیکم ورحمت الله و برکاته!

د لنډي کیسې او ژبي کریکټر ترمنځ پر تفاوت باندي خبره ده.

دا که په عموم کي ورته متوجې سو، یو ډیره عمیقه موضوع ده. تقریباً څلور یا متفرق موضوعات پکښې را نغښتي دي. په یوه اړخ کي د لنډي کیسې لنډه پیژندنه، په بل اړخ کي د ژانر لنډه پیژندنه، په دریم اړخ کي د کریکټر پیژندنه، او په وروستي اړخ کي د تویپیر یا د جلا والي دی. چي هره موضوع یې ځان ته د پام وړ مسائل لري خو په خلصه توګه موږ تاسي دا موضوع داسي رانغاړو چي هر لنډه کیسه چي ده خپل ځان ته کریکټر لري.

کریکټر د هغو افعالو،حرکاتو او تیوریو مجموعه ده چي د یوې کیسې بشپړ والی موږ ته په ثبوت رسوي. پر همدې بنسټ باندي هر کریکټر چي په لنډه کیسه کي سر ته رسیږي پر مخ باندي ځي دا ده دې لپاره دی چي د کیسې هغه مطلوب هدف چي پکښې مطرح سوی دی ،چي باید په لاس راوړل سي. که داسي وي چي کریکټرونه د هدفونو څخه بیل وي، نو په هغه صورت کي بیا د کیسې رنګ پیکه راځي. یا په دې معني چي تیت او پرک پراخه ساحه خو را تږوله ساحه په لاس کي نه راځي او یا په دې معنی چي هدف پر یوه لور ځي او کریکټر پر بل لور ځي. خو که داسي وي چي یو څوک د لنډي کیسې په کریکترایزیشن کي د Target، Goal او یا Object یا زموږ ستاسي په عامه اصطلاح د هدف پر لور [illegible] یوه طرف کي د کریکټر موجودیت یا د عملي طبقاتو موجودیت او په بل اړخ کي د هدف سمارټ والی یا روڼ والی دا په خپله د کیسې جالب والی او روښان والی موږ ته په لاس راکوي.

د همدغه هدف د ترلاسه کولو لپاره چي کوم کریکټر مطرح کیږي کریکټر به حتمي پر دوو فزیکي مسائلو باندي ولاړ وي. یوه فزیکي د لوبغاړي یا هومر یا د اتل عمل دی چي دی کم عمل سر ته رسوي. چي دا په خپله دوې برخي دي. یو د کیسې اتل دی چي هغه خپل کریکټر پر مخ باندي بیایي او د خپلي لنډي کیسې د عمل په نتیجه کي د یو عکس العمل سره مخامخ کیږي. بیا به هدف لاس ته راوړنه خوښي او خوشحالي پکښي کي

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغښتي وي هوسایی به پکښي کي وي. یا به نا امیدي پکښي نغښتې وي، لاس پر سر کیدل او د ټولني څخه لاس اخیستل وي پکښي.

دوهم بیا هغه ناقد یا لیکوال چي هغه د تنقید په ژبه باندي یو لنډه کیسه ګوري هغه چي یې مطالعه کوي، نو په خپله به حتمي له دوو عمل سره مخامخ کیږي او د هغه په مقابل کي به عکس العمل ویني. که په مسلکي لحاظ په مني لحاظ لنډه کیسه نقد کړې وي نو حتمي به هغه څوک چي هغه یا دده پر نظر ملاحظه لري هغه به یې ور رد وي او یا هغه څوک چي هغه د ده سره تائید والی راولي. چي دا کریټیسیزم یا نقد راشي موضوع ده. خو کله چي موږ تاسي پر دې موضوع باندي بیرته لنډې کیسې ته راګرځو او په لنډه کیسه کي موږ د کریکټر موضوع تشریح کوو.

کریکټر، عملي تطبقات، تیوري، اتل او ورسره تر څنګ هدف دا ټوله چي سره نغښتلي وي، منطقي ربط سره ولري په هغه صورت کي د کیسې روڼ والی او شفافیت موږ ته په لاس راکوي. د دې څخه با وجود موږ تاسي په کیسه کي د یو بلي موضوع سره مخامخ کیږو چي هغه په ناول یا په داستان کي کیدای سي. په ناول یا په داستان کي عمومًا Hero ، لوبغاړی یا اتل د داستان یا د ناول یو نفر وي ټوله موضوع پر هغه محور باندي راګرځي د هر پراګراپ یا هري حسې موضوع چي پای ته رسیږي بیا هم بیرته مطرح لوبغاړی پکښي وي. خو په لنډه کیسه کي څو کریکټرونه د څو کسانو راځي سره تر دې چي یو لنډه کیسه به خپل ځان ته یو لویغاړی لري یو اتل به لري خو په هغه کي به ډیر مسائل راغلي وي چي دی به د نورو خلګو د عکس العملو سره شامل وي.

په یوه طرف کي به ادم خان د کیسې لوبغاړی وي په بل طرف کي به درخانی ورسره ملګرې وي، په بل طرف کي به بیا فتح هم ورسره ملګری وي او داغسي د «کرمي »په کیسه کي چي موږ تاسي یې ګورو هلته به د کلابست په دروازه کي چي دوی وځي رابعه به وي پکښي کي د رابعه تر څنګ به فتح خان بریځی، کرمی به یی، هغه د هندوستان ډاکوان به یی هره مسئله به وي.

د لنډي کیسې لوبغاړی به فتح خان پریځی وي خو غم به ټول عمر د کرمی د خوا پیښ وي. نو په لنډه کیسه کي څو کسان او څو لوبغاړي مطرح کیږي. پر همدې بنسټ باندي د لنډي کیسې مرکزیت چي دی هغه د اوږده داستان یا ناول په پرتله باندي پاشلی اوسیږي متمرکز نه وي. دغه تفاوت راځي پکښی کي ور څخه باوجود په لنډه کیسه کي په کریکټري برخه کي چي موږ او تاسي یې ګورو ځیني کسان وي چي هغه متحریک وي. د لوبغاړي رول

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښي اجرا کوي مخ په وړاندي ځي اجرأت کوي. خو ځیني نور کسان دي چي هغه په حاشیه کي په ځینو ځایونو کي یې نومان ور سره ذکر کیږي. په ځینو ځایونو کي یې نوم ذکر کیږي کریکټر یې نه واضح کیږي،

په ځینو ځایونو کي یې نوم ذکر کیږي عمل یې ذکر کیږ ي، لکن نتیجه یې نه معلومیږي پکښي. همدغه دوه مسائل دي چي دا په لنډه کیسه کي موږ تاسی ته هغه ابهامات په لاس را کوي. خو کله چي د دې ټولو څخه با وجود د لنډي کیسې په لیکنه کي د کریکټر په برخه کي د لیکوال هنریت ډیر مهم دی .

یو لیکوال کیدای سی چي په دوو هنرونو باندي یو د ادبیاتو په ژبه باندی داسي جادویي الفاظ و کاره وي چي هغه کلیشه یي الفاظ ونه اوسیږي. هر ګام ته تلوسه په لاس باندي ورکړي چي هغه باید دغه لنډه کیسه مطالعه کړي چي نور څه پیښیږي او هغه مطلوب ټکی په لاس باندي راوړي. خو ځیني لیکوالان په ساده او په سولیدلو الفاظو باندي خپله لیکنه داسی نویشته کوي چي خلګ و دې ته لیوالتیا نه ښیي چی دا کیسه تر پایه پوری ولولي.

لکه عادي توري چي سړی لولي. دغه هم د لیکوال هغه هنري کریکټر دی چي د کیسې د کریکټرایزیښن د اکمال لپاره، یا د بشپړ توب لپاره ډیر مهم بحث دی. دلته د هغه اساسي خبره چي بله چي راځي چي زموږ تاسی په پوښتنه کي مطرح سوې ده هغه داده چي د ژبو سره یا فرض مثال ژبه یې باید څنګه وکارول سي دا ډیره مهمه خبره ده.

لیکوال ته په کار ده چي وار د واره ډیالتیک ادبیات یا منطقوی ادبیات باید ده مطالعه کړی وي. په خوی، عاداتو، رسوماتو، وراشو په دې ټولو باید پوه و اوسیږي. د دې څخه با وجود د لیکوالی په پند باندي دی حاکم وي. د لنډي کیسې تیوریاني باید ده مطالعه کړي او په لنډه کیسه کي داسي نثر راوباسي چي بالا بود الفاظ، اضافه لیکنی، اضافه کلیمات داپه لیکنه کي نه ووسیږي .

لیکوال بل مسئولیت ددې لري چي د خپلي کیسې روان والی په ساده الفظو داسی نویشته کړي چي هغه د هر چا و مغز ته خطور وکړي او د هر چا مغز ته ورسیږي. یو څوک یې په دقیق ډول باندي مطالعه کړي. بل هنر یې دادي د لیکوال چي هغه لنډه کیسه په داسي جزابو الفاظو را شروع کړي چی خلګ تلوسه پیداکړي چی نور څه پیښیږي.

که داسي یي چي دی په سر کي مخکني، زاړه، کلیشي الفاظ وکاروي،« لکه څنګه چي تاسي ته وو یل سوه، لکه څنګه چي تاسي ته معلومه ده، لکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه چي ما دا تصميم ونيوی، لکه څنګه چي لنډه کيسه داسي ده» دغه هغه اصطلاحات دي چي هغه ډير تکرار سوي دي. نو خلګ و دې ته زړه نه ښه کوي .

دی بايد د لنډي کيسې پيلامه په داسي شکل باندي را شروع کړي په هغه خپله ډيالکټيک ژبه کي چي په هغه منطقه کي دغه لنډه کيسه دی نويشته کوي. چي هغه په يوه اړخ کي نوې او په بل اړخ کي د خلګو په ژبه باندي وي. فرض مثال يو ليکوال را ولاړيږي نويشته کوي چي «زه پوهيږم چي مرګ ډير دروند دی خو کله چي ما د احمد د ژوندانه راز وليدی ما خدای ته زاری وکړې چي خدايه ته پر احمد باندي ورحميږې. څونده ستونزي ا و مشکلات يې و ګالل. خو که ماته داسي مرګ راکوې خدايه ما وژغورې، زه د دغو تکالفو د دغو زحماتو توان نه لرم» په سر کي چي دغه الفاظ دا جملات تر خوله را ويستله هم يې عرف پکښي معلوم کړی، هم يې توان پکښي معلوم کړی او هم نور څه.

پر هم دې بنسټ باندی موږ تاسي چي کله لنډه کيسه نويشته کوو دغه مسؤليت لرو پکښي کي چي بايد د ژبي د هنر اندازي پکښی زده کړې وي. په درنښت

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library